

СИЛАБУС
Надзвичайні ситуації та стани в сфері громадського здоров'я

обов'язкова компонента

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	229 «Громадське здоров'я»
кваліфікація освітня	магістр громадського здоров'я
освітньо-професійна програма	Громадське здоров'я
форма навчання	денна
курс(и) та семестр(и) вивчення освітньої компоненти	II курс IV семестр

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Прізвище, ім'я, по батькові викладачів, науковий ступінь, учене звання	Рожнов Валерій Георгійович, к.мед.н. Гордієнко Людмила Петрівна, к.мед.н., доцент
Профайл викладачів	https://medcat.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+380509413498
E-mail:	medcat@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті університету	https://medcat.pdmu.edu.ua

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Обсяг освітньої компоненти (ОК)

Кількість кредитів/годин – 3 кредити ЄКТС /90 годин, із них:

Лекції (год) – 10 год.

Практичні (год) – 20 год.

Самостійна робота (год) – 60 год.

Вид контролю – підсумковий модульний контроль (ПМК)

Політика освітньої компоненти

Політика ОК «Надзвичайні ситуації та стани в сфері громадського здоров'я» базується на політиці Полтавського державного медичного університету відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/EXHOV4YrpFJqaqUWjwI3e7GhMA6TcAWDd7yVXYjO.pdf) ; Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/t0jTYbqtNrd5ETCcHiFyMtnnlHbvN0orJOgwYDeS.pdf); Правил внутрішнього розпорядку для учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/ycZUUg0fZUvD4QBZ4a18PWhTNJH8AbU6fANHzFAF.pdf).

Кожен здобувач вищої освіти під час проведення практичних занять повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

Здобувачам вищої освіти забороняється порушувати графік освітнього процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану без поважних на те причин.

Практичні заняття з ОК «Надзвичайні ситуації та стани в сфері громадського здоров'я» проходять на базі Симуляційного центру ПДМУ. Денна форма навчання зумовлює оволодіння освітньо-професійною програмою із використанням освітньої платформи eAristo.

Кафедра визнає результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmrdrjrewYFvL.pdf). Ми працюємо з такими платформами як «Prometheus», «EdEra» та інші.

Опис освітньої компоненти

Опанування ОК «Надзвичайні ситуації та стани в сфері громадського здоров'я» закладає основи теоретичних знань та практичних навичок з організації і проведення лікувально-евакуаційних, санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів, у тому числі з організації надання домедичної допомоги та первинної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях природного і техногенного характеру та бойових умовах.

Пререквізити і постреквізити освітньої компоненти (міждисциплінарні зв'язки):

Вивчення ОК «Надзвичайні ситуації та стани в сфері громадського здоров'я» базується на вивченні здобувачами вищої освіти ОК.5 Громадське здоров'я.

Опанування ОК «Надзвичайні ситуації та стани в сфері громадського здоров'я» закладає основи теоретичних знань та практичних навичок для проходження практики та захисту магістерської роботи.

Мета та завдання ОК:

- метою вивчення освітньої компоненти є формування знань та практичних навичок у здобувачів вищої освіти з надання та організації медичної допомоги на догоспітальному етапі постраждалим за умов надзвичайних ситуацій у мирний час, проведення заходів щодо організації медичного забезпечення в умовах надзвичайного стану.

- основними завданнями вивчення освітньої компоненти є визначення основних принципів оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру; оволодіння навичками надання домедичної допомоги постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах; опанування основ організації медичного забезпечення населення як складової системи медичного забезпечення населення держави з урахуванням основних положень Кодексу цивільного захисту, Закону Про екстрену медичну допомогу; засвоєння організації і порядку проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення і військ в залежності від масштабу та характеру санітарних втрат серед населення.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє ОК:

- *інтегральна*: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення

досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- *загальні*: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Здатність працювати в міжнародному контексті. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

- *спеціальні (фахові, предметні)*: Здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження. Здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації в сфері громадського здоров'я. Здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу.

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє ОК:

ОК забезпечує досягнення програмних результатів навчання:

- Визначати та застосовувати доцільні заходи і методи попередження і контролю фізичних, хімічних, біологічних, радіаційних та ядерних загроз для здоров'я і безпеки населення.

- Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері громадського здоров'я.

- Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) та організовувати відповідні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Модуль. Надзвичайні ситуації та стани в сфері громадського здоров'я</i>		
1	Надзвичайні ситуації природного, техногенного і соціально-політичного характеру. Можливий характер надзвичайних ситуацій України. Організація захисту населення, територій за умов надзвичайних ситуацій. Поняття про надзвичайну ситуацію, класифікація надзвичайних ситуацій за виникненням, масштабами. Класифікація за рівнем реагування та основні причини надзвичайних ситуацій в Україні. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру. Завдання і режими діяльності системи цивільного захисту, формування. Основні положення міжнародного гуманітарного права.	2

2	Правові основи Державної служби медицини катастроф (ДСМК). Сили та заклади Державної служби медицини катастроф. Періоди готовності ДСМК. Нормативно-правові акти, що визначають організацію та діяльність Державної служби медицини катастроф. Особливості організації надання медичної допомоги у країнах світу.	2
3	Організаційні питання надання медичної допомоги. Медичне сортування. Принципи та види медичного сортування. Первинне та вторинне сортування. Визначення ступеня тяжкості. Визначення сортувальних груп. Ведення медичної документації.	2
4	Проведення серцево-легеневої реанімації. Ланцюг виживання. Поняття про клінічну, біологічну та соціальну смерть. Проведення серцево-легеневої реанімації та першої медичної допомоги на догоспітальному етапі: відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів, штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця. Критерії ефективності реанімаційних заходів.	2
5	Домедична допомога при ранах та кровотечах. Класифікація кровотеч та їх ознак. Ознаки загрозливих для життя кровотеч. Методи зупинки кровотечі до приїзду бригад екстреної медичної допомоги. Первинний огляд травмованого та особливості його проведення при наявній масивній кровотечі. Поняття про внутрішню кровотечу, її ознаки, допомога. Поняття про протишокове положення. Боротьба з гіпотермією.	2
Разом годин		10

Тематичний план практичних занять, із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль. Надзвичайні ситуації та стани в сфері громадського здоров'я		
1	Надзвичайні ситуації природного, техногенного, соціального і воєнного характеру. Можливий характер надзвичайних ситуацій України. Поняття про надзвичайну ситуацію (НС), визначення, класифікація надзвичайних ситуацій за виникненням та масштабами, категорії, рівні надзвичайних ситуацій. Класифікація за рівнем реагування та основні причини надзвичайних ситуацій в Україні. Нормативно-правова база з питань надзвичайних ситуацій у сфері громадського здоров'я. Міжнародні стратегічні та програмні документи з питань	2

	надзвичайних ситуацій у сфері громадського здоров'я. Міжнародні медико-санітарні правила.	
2	Організація захисту населення, територій за умов надзвичайних ситуацій. Характеристика системи медичного захисту населення України. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру. Завдання і режими діяльності системи цивільного захисту, формування. Європейський план дій зі зміцнення потенціалу і послуг Громадського здоров'я. План дій ВООЗ щодо підвищення рівня готовності і реагування систем Громадського здоров'я в Європейському регіоні.	2
3	Медико-санітарні наслідки природних, техногенних катастроф. Медико-санітарні наслідки соціально-політичного характеру. Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних аварій (землетруси, повені, буревії, посухи, морози, природні пожежі, цунамі). Основні методи захисту населення і територій. Поняття про цивільну непокору, масові заворушення, тероризм, військові події, голод, екологічні катастрофи. Методи їх усунення. Регіональні відділи планування та дій у НС. Система екстреної медичної допомоги.	2
4	Аварії на радіаційно, хімічно небезпечних об'єктах. Медико-тактична характеристика. Епідеміологічний нагляд за хворобами. Профілактика та контроль інфекцій. Причини та медико-санітарні наслідки аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Допустимі дози опромінення для ліквідаторів та населення. Оцінка радіаційної обстановки в осередку надзвичайної ситуації (методи прогнозування, радіаційної розвідки). Засоби колективного, індивідуального та медичного захисту. Забезпечення безпеки продуктів харчування та води. Медичне обслуговування під час НС. Класифікація хімічно небезпечних об'єктів, сильнодіючих отруйних речовин. Поняття про хімічну обстановку, методи її оцінки. Хімічна розвідка, порядок та засоби проведення. Принципи та заходи невідкладної допомоги при отруєннях сильнодіючими отруйними речовинами. Хімічні, біологічні радіологічні та ядерні для громадського здоров'я.	2
5	Правові основи Державної служби медицини катастроф (ДСМК). Характеристика та призначення міжнародних медико-санітарних правил визначення, мета та сфера застосування. Сили та заклади Державної служби медицини катастроф. Періоди готовності ДСМК. Нормативно-правові акти, що визначають організацію та діяльність Державної служби медицини катастроф. Особливості організації надання медичної допомоги у	2

	країнах світу. Принципи та відповідальні органи. Відповідні медико-санітарні заходи громадського здоров'я. Комітет надзвичайних ситуацій. Використання сучасних технологій в плануванні та проведенні масових заходів. Тринадцята загальна програма роботи ВООЗ: основні положення.	
6	Організація лікувально-евакуаційного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій. Прогнозування, готовність, дії, боротьба з наслідками НС на різних рівнях управління. Рівні проведення заходів. Принципи планування заходів. Підготовка до можливих НС. Міжсекторальний підхід. Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Кризові комунікації. Співробітництво з партнерами та зацікавленими сторонами. Керівництво, контроль, комунікації. Інформування про ризики та кризові ситуації. Медичне сортування. Види і обсяги медичної допомоги. Етапи медичної евакуації, їх організація та завдання. Розлади поведінки людини при надзвичайних ситуаціях. Організація надання медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій. Зміцнення здоров'я та публічна інформація.	2
7	Кровотечі та методи їх зупинки. Причини і ознаки зовнішніх і внутрішніх кровотеч. Поняття про критичну кровотечу. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.	2
8	Порушення прохідності дихальних шляхів, домедична допомога. Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової обструкції дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при наявності стороннього тіла. Особливості видалення стороннього тіла дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти. Пристрої для штучної вентиляції легень. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога. переведення постраждалого в стабільне положення.	2
9	Перша медична допомога постраждалим при надзвичайних ситуаціях. Термінальні стани. Серцево-легенева реанімація. Особливості проведення у дітей. Оцінка ступеню тяжкості постраждалого. Поняття про клінічну, біологічну та соціальну смерть. Проведення серцево-легеневої реанімації та першої медичної допомоги на догоспітальному етапі: відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів, штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця. Критерії ефективності реанімаційних заходів.	2

10	Підсумковий модульний контроль	2
Разом за модулем 1		20

Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Підготовка до занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	18
2	Підготовка до підсумкового модульного контролю	6
3	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять (перелік)	36
	1. Тактичне медичне спорядження.	6
	2. Термічні та хімічні ураження.	6
	3. Травми голови та ока.	6
	4. Поранення живота.	6
	5. Ушкодження хребта і тазу: іммобілізація і транспортування.	6
	6. Травми грудної клітини та її органів.	6
Разом		60

Індивідуальні завдання.

Індивідуальні завдання програмою не передбачені.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю «Надзвичайні ситуації та стани в сфері громадського здоров'я»

1. Надзвичайна ситуація. Визначення поняття, в т.ч. для системи охорони здоров'я. Аварія та катастрофа. Періоди ліквідації медико-санітарних наслідків.
2. Надзвичайні ситуації. Класифікація за причинами виникнення та рівнями реагування.
3. Транспортні катастрофи. Класифікація, причини та медико - санітарні наслідки. Структура санітарних втрат.
4. Транспортні катастрофи. Алгоритм роботи лікаря бригади швидкої медичної допомоги, що прибуває першою на місце автокатастрофи.
5. Стихійне лихо. Визначення поняття, класифікація та медико - санітарні наслідки.
6. Аварії на АЕС. Види та оцінка небезпеки за шкалою МАГАТЕ.
7. Аварії на АЕС. Можливі види уражень.
8. Аварії на АЕС Принципи обмеження радіаційного впливу на людей.
9. Закон України «Про правовий режим на території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи». Зони забруднення території, критерії оцінки.
10. Радіаційна обстановка. Методи оцінки.

11. Радіаційна розвідка. Засоби проведення.
12. Дозиметричний контроль. Способи та засоби проведення.
13. Хімічно небезпечні об'єкти .Визначення, групи та класифікація.
14. Хімічна обстановка, методи оцінки.
15. Хімічна розвідка. Технічні засоби проведення
16. Сильнодіючі отруйні речовини (СДОР). Фактори, що впливають на їх токсичність для людини. Класифікація за клінічним проявом отруєння.
17. Сильнодіючі отруйні речовини Види осередків ураження та їх характеристика.
18. Фази, принципи надання та заходи невідкладної медичної допомоги при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами.
19. Мета, завдання та заходи першої медичної допомоги постраждалим при надзвичайних ситуаціях.
20. Аптечка медична(цивільна). Склад і призначення. Правила користування.
21. Індивідуальний протихімічний пакет (ИП1-8). Склад, призначення та правила використання.
22. Пакет перев'язувальний індивідуальний (ПП). Склад, призначення та правила використання.
23. Кровотечі. Класифікація та перша медична допомога.
24. Термінальні стани.
25. Серцево-легенева реанімація. Алгоритм огляду та надання першої медичної допомоги постраждалим (АВС).
26. Травматичний шок та його профілактика.
27. Рани, класифікація. Види пов'язок та правила їх накладання при наданні першої медичної допомоги.
28. Перша медична допомога при забитті м'яких тканин, переломах кісток, вивихах, ушкодженнях хребта і таза. Транспортна іммобілізація.
29. Перша медична допомога при синдромі тривалого стиснення і розчавлення, пневмотораксі, черепно - мозковій травмі.
30. Поняття про політравму. Алгоритм надання першої медичної допомоги
31. Перша медична допомога при утепленні.
32. Перша медична допомога при термічних, хімічних та радіаційних опіках.
33. Перша медична допомога при відмороженні, тепловому та сонячному ударах, електротравмі.
34. Перша медична допомога при гострих екзогенних отруєннях.
35. Видалення сторонніх тіл з дихальних шляхів, вуха, ока та носа.
36. Способи транспортування і перенесення постраждалих.
37. Закони України про захист життя і здоров'я населення та медичне забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій.
38. Державна служба медицини катастроф. Визначення та основні завдання. Організаційна структура.
39. Державна служба медицини катастроф. Координаційні комісії , поняття та основні завдання.
40. Державна служба медицини катастроф. Медичні формування, їх склад та призначення. Медичні заклади.

41. Особливості організації медичного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій у країнах світу.
42. Лікувально-евакуаційне забезпечення у системі ДСМК. Визначення поняття, мета і завдання.
43. Етап медичної евакуації. Визначення поняття та завдання.
44. Види та обсяг медичної допомоги у системі ДСМК. Поняття.
45. Медичне сортування, його види та завдання. Сортувальні ознаки.
46. Медичне сортування. Організація на першому та другому етапах медичної евакуації.
47. Медична евакуація. Поняття та види. Особливості організації при надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру.
48. Медичне забезпечення дитячого населення за умов надзвичайних ситуацій.
49. Перша лікарська допомога. Мета, основні завдання та заходи.
50. Кваліфікована медична допомога, мета й завдання.
51. Спеціалізована медична допомога, мета й завдання.
52. Аварії на АЕС. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення.
53. Аварії на хімічно небезпечних об'єктах. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення.
54. Автотранспортні катастрофи. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення.
55. Авіаційні катастрофи. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення.
56. Катастрофи на водному транспорті. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення.
57. Аварії на шахтах. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення.
58. Санітарно-епідеміологічна обстановка в осередку надзвичайної ситуації. Фактори, що впливають на її формування.
59. Санітарно-епідеміологічна обстановка в осередку надзвичайної ситуації. Організація санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів.
60. Група епідеміологічної розвідки. Склад та завдання.
61. Санітарно-епідеміологічна обстановка в осередку надзвичайної ситуації. Критерії оцінки.
62. Карантин та обсервація. Визначення та зміст заходів.
63. Надзвичайна протиепідемічна комісія, склад та основні завдання.
64. Інфекційний стаціонар в осередку особливо небезпечних інфекцій. Функціональні підрозділи. Організація роботи.
65. Спеціалізовані протиепідемічні формування. Склад та завдання.
66. Протичумний костюм, типи. Призначення, склад та порядок користування.
67. Урядова інформаційно-аналітична система з питань надзвичайних ситуацій (УІАС НС), мета створення, основні завдання та структура.
68. Функціональна підсистема МОЗ України з питань надзвичайних ситуацій. Структура та схема передачі інформації. Джерела первинної інформації
69. Планування медичного забезпечення населення за умов виникнення

надзвичайної ситуації, мета й організація. Завдання на планування

70. План медичного забезпечення населення за умов виникнення надзвичайної ситуації. Основні розділи.

71. Територіальний центр екстреної медичної допомоги. Призначення та участь в плануванні медичного забезпечення населення за умов виникнення надзвичайної ситуації.

72. Територіальний центр екстреної медичної допомоги. Завдання за періодами готовності Єдиної державної системи запобігання та реагування на надзвичайні ситуації та цивільного захисту населення і територій.

73. Медичне постачання в системі ДСМК. Визначення поняття та складові.

74. Медичні засоби, що використовуються населенням при надзвичайних ситуаціях. Класифікація.

75. Майно, що використовується для медичного постачання формувань і закладів ДСМК. Класифікація.

76. Медичне майно. Визначення поняття, класифікація і вимоги до нього. Забезпечення автономного функціонування формувань і закладів ДСМК.

77. Резерви майна ДСМК, види і порядок формування.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

«Надзвичайні ситуації та стани в сфері громадського здоров'я»

1. Огляд місця події, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірні причини їх ураження.
2. Поняття про правовий аспект надання домедичної допомоги.
3. Контакт з постраждалими, первинний огляд за алгоритмом CABCADE.
4. Визначити обсяг надання домедичної допомоги.
5. Вміти визначити рівень свідомості у постраждалого за шкалою AVPU.
6. Вміти визначати причини й ознаки зовнішньої кровотечі.
7. Вміти використовувати техніку зупинки зовнішньої кровотечі: тиск на рану, тампонування рани, пов'язка що тисне, піднімання кінців.
8. Знати кровоспинні засоби на марлевій основі, техніку застосування.
9. Вміти використовувати техніку зупинки кровотечі шляхом пере тискання артерії на відстані.
10. Знати показання і техніку накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток.
11. Вміти використовувати хімічні кровоспинні засоби.
12. Вміти визначати ознаки внутрішньої кровотечі.
13. Знати поняття про колапс і шок, розпізнавання і надання ДМД.
14. Вміти зупинити кровотечу з ран кінцівок.
15. Вміти зупинити кровотечу з носа, рота, вуха.
16. Вміти зупинити кровотечу при травматичній ампутації кінцівок.
17. Володіти технікою накладання джгута САТ (турнікет), ізраїльського компресійного бандажа.
18. Вміти використовувати техніку забезпечення прохідності дихальних шляхів.
19. Вміти видалити стороннє тіло з дихальних шляхів дорослих, дітей, вагітних жінок, немовлят.
20. Вміти користуватись пристроями для штучної вентиляції легень.

21. Проводити техніку штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ).
22. Вміти перевести пораненого (постраждалого) у стабільне положення.
23. Вміти надати домедичну допомогу при гострих порушеннях дихальних шляхів (пневмоторакс).
24. Вміти вводити носо-, ротоглоткові повітроводи (техніка вибору вірного розміру).
25. Вміти накладати пов'язку при пораненнях черепа, ока, вуха.
26. Вміти накладати пов'язку при пораненнях щелепи.
27. Володіти технікою накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота.
28. Вміти зафіксувати стороннє тіло в рані.
29. Вміти проводити транспортну іммобілізацію при пошкодженні верхньої кінцівки підручними і табельними засобами.
30. Вміти проводити транспортну іммобілізацію при пошкодженні нижньої кінцівки підручними і табельними засобами.
31. Володіти технікою іммобілізації шийного відділу хребта.
32. Вміти проводити транспортну іммобілізацію при пошкодженнях тазу.
33. Вміти накладати тиснучу циркулярну пов'язку на грудну клітку.
34. Вміти надати домедичну допомогу при опіках, відмороженнях.
35. Вміти визначити площу опіків.
36. Вміти надати домедичну допомогу при ураженні електричним струмом, блискавкою, при утопленні.
37. Надати домедичну допомогу при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах.
38. Надати домедичну допомогу при укусах комах, собак, отруйних змій.
39. Вміти використовувати засоби індивідуального медичного захисту при радіаційних та хімічних ураженнях.
40. Вміти класифікувати постраждалих за сортувальними категоріями та кольоровими позначеннями.
41. Вміти заповнювати картку медичного сортування.

Методи навчання

- Лекція;
- Самонавчання;
- Конференція, бесіда, дискусія;
- Пояснення;
- Демонстрації практичних навичок;
- Консультації;
- Симуляційне навчання.

Форми та методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання практичних навичок;

Самоконтроль;

Підсумковий контроль: ПМК.

Система поточного та підсумкового контролю

Форма підсумкового контролю успішності навчання – підсумковий модульний контроль (ПМК).

ПМК здійснюється після завершення вивчення програмного матеріалу модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До ПМК допускають здобувачів вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків практичних занять.

Форма проведення підсумкового модульного контролю стандартизована і включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми.

При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля здобувачу виставляється оцінка за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf). Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи здобувача вищої освіти, як при підготовці до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку вивчення ОК.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) конвертовану сумарну оцінку поточної успішності за модуль проводиться лише після поточного заняття, яке передує підсумковому модульному контролю. Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для всіх модулів дисципліни складає 72 бали.

Здобувачі вищої освіти, які під час вивчення модуля мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до уніфікованої таблиці відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК та традиційній чотирибальній оцінці (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf). У разі незгоди з оцінкою, зазначена категорія здобувачів вищої освіти складає ПМК за загальними правилами.

До підсумкового модульного контролю допускаються здобувачі освіти, що відвідали всі заняття (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку) і набрали конвертовану суму балів, не меншу за мінімальну – 72 бали. Якщо за результатами поточної успішності здобувач вищої освіти набрав 72 бали, він допускається до складання ПМК.

Форма проведення підсумкового модульного контролю включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Перелік питань до ПМК доводиться до здобувачів вищої освіти на початку вивчення ОК.

Результат ПМК оцінюється у балах і в традиційну 4-бальну оцінку не конвертується. Максимальна кількість балів ПМК складає 80 балів. Мінімальна кількість балів ПМК, при якій контроль вважається складеним складає 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (з них до 120 балів за поточну успішність). Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності у балах та оцінки підсумкового модульного контролю також у балах, що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних

навичок відповідно до переліків визначених програмою дисципліни. Здобувач вищої освіти, який за результатами складання ПМК отримав результат менший за 50 балів, зобов'язаний пройти повторне складання ПМК згідно з графіком не більше 2-х разів. За умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності (п.2.2.5. Правил внутрішнього розпорядку) результати оцінювання, отримані під час складання ПМК здобувачу освіти за відповідь виставляється оцінка «незадовільно».

У разі незгоди здобувача вищої освіти з оцінкою, отриманою за ПМК, здобувач вищої освіти має право подати апеляцію (у відповідності до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/8Egpm18X2hOVGI4OURn5Agzgjwbb6RhYwFXPhHuB.pdf).

Отримані бали за модуль науково-педагогічний працівник виставляє у «Відомість підсумкового модульного контролю» та індивідуальний навчальний план студента.

Методичне забезпечення

1. Силабус;
2. Контент платформи eAristo;
3. Мультимедійні презентації лекцій;
4. Алгоритми відпрацювання практичних навичок;
5. Підбірка відеоматеріалів.

Рекомендована література

Базова:

1. Медицина надзвичайних ситуацій: підручн. для студ.вищ.мед. навч.заклад. / Чаплик В.В., Олійник П.В., Омельчук С.Т. – 2-ге вид., доповн., переробл. – Вінниця : Нова Книга, 2021. – 352 с.
2. Домедична допомога, підтримка життєдіяльності потерпілого при зупинці дихання і кровообігу: навч. посіб. / Гордієнко Л.П., Шепітько К.В., Рожнов В.Г., Полив'яна О.А. – Полтава: 2022. – 144 с.
3. Карамішев Д., Гордієнко Л. Тактична медицина та безпека в умовах бойових дій: навч. посіб. Львів : «Магнолія 2006», 2023. – 320 с.

Допоміжна:

1. Екстрена та невідкладна медична допомога. У VI томах. Т. IV Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі: підручник для студ. Вищ. Навч. закл. / Крилюк В.О. та ін. - Київ: Ожива, 2020. - 300 с.
2. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях: навч. посібник / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Колашченко С.І. – К.: СКІФ, 2023. – 216 с.

Інформаційні ресурси:

1. Кодекс цивільного захисту України: Кодекс України від 02.10.2012 р. № 5403-VI: станом на 27.11.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>

2. Про екстрену медичну допомогу: Закон України від 05.07.2012 № 5081-VI: станом на 01 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text>

3. Про систему громадського здоров'я: Закон України від 06.09.2022 р. № 2573-IX: станом на 11 лют. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>

4. Про затвердження Плану реагування на надзвичайні ситуації Міністерства охорони здоров'я України у сфері медичного захисту населення та санітарного та епідеміологічного благополуччя населення : наказ МОЗ України від 21.12.2023 р. № 2172: станом на 12 лют. 2024. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/MOZ35176>

5. Про організацію функціонування єдиної державної системи цивільного захисту в умовах воєнного стану : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2022 р. № 179-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-organizaciyu-funkcionuvannya-yedinoyi-derzhavnoyi-sistemi-civilnogo-zahistu-v-umovah-voyennogo-stanu-179-240222>

Розробники:

Гордієнко Л.П. –завідувач кафедри медицини катастроф та військової медицини, к.мед.н., доцент;

Рожнов В.Г.- старший викладач закладу вищої освіти кафедри медицини катастроф та військової медицини, к.мед.н.